

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W KŁODZKU
57-300 Kłodzko, ul. Wyspiańskiego 2d
tel./fax. (74) 867-37-56, (74) 867-72-17
(74) 865-83-65, (74) 865-43-00
NIP 883-103-72-92

Rada K3
19.04.2016
Kłodzko 19.04.2016r.

ADM/060/24.../16

Sz.P.
Michał Piszko
Burmistrz Miasta Kłodzka

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedkłada w załączeniu ocenę zasobów pomocy społecznej 2015/2016, która będzie tematem wiodącym na sesji Rady Miejskiej w Kłodzku planowanej na dzień 28.04.2016r.

Z poważaniem

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Jolanta Leszko

Ocena zasobów pomocy społecznej

2015/2016

Autorzy:
Pracownicy Ośrodka Pomocy
Społecznej w Kłodzku jednostki
organizacyjnej Gminy Miejskiej Kłodzko

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	7
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	11
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	13
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	16
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	22
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	23
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	23
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	24
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	26
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	27
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	29
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	29
10.2	KOSZTY	32
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	32
10.4	POWODY PRZYZNANIA POMOCY	33
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	34
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	35
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	36
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	37
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	37
11	Wnioski końcowe	40

1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi realizację zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.) dotyczących obowiązku przygotowania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej (OZPS).

Art. 16a ustawy o pomocy społecznej stanowi:

1. *Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.*
2. *Zasoby, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.*
3. *Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.*
4. *Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.*

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami stanowi podstawę planowania budżetu na następny rok. Ocena obejmuje również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Obowiązek sporządzenia corocznej oceny zasobów pomocy społecznej (OZPS) ustawowo nałożony został na gminę, jednak w sposób bezpośredni jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej.

OZPS przygotowana jest na podstawie wzoru opracowanego przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jako zadanie wprowadzone do ustawy o pomocy społecznej nowelizacją z 2011 roku, zastąpiła przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. Ocena jest materiałem pogłównym mającym ułatwić podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w kolejnym okresie. Wypełnianie i przekazywanie sprawozdania odbywa się poprzez Centralną Aplikację Statystyczną (CAS). Określenie „Rok oceny” oznacza rok 2015, „Prognoza rok po ocenie” zawiera informacje dotyczące roku 2016, natomiast „Prognoza dwa lata po ocenie” zawiera informacje dotyczące 2017 roku. Sporządzając OZPS zestawiono ze sobą dane pochodzące z kilku obszarów funkcjonowania zarówno jednostek administracyjnych jak i instytucji pozarządowych.

REKOMENDACJA

Niniejszy dokument opracowany został na podstawie analizy lokalnej sytuacji demograficznej i społecznej oraz zadań realizowanych przez gminę w zakresie pomocy społecznej. Informacje do Oceny Zasobów Pomocy Społecznej pochodzą ze sprawozdań instytucji pomocy społecznej jaką jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku, danych Wydziałów Urzędu Miasta w Kłodzku oraz od innych działających na terenie naszego miasta podmiotów tworzących zasób instytucjonalny pomocy społecznej. Przedstawione dane ukazują sytuację społeczno-demograficzną naszej Gminy, a także wskazują na pewne kwestie społeczne, które wymagają podjęcia działań ze strony Gminy. Działania te w szczególności polegają na wspieraniu osób i rodzin oraz konkretnych grup, które nie są w stanie samodzielnie w oparciu o własne zasoby przezwyciężyć trudną sytuację życiową. Wsparcie polegające w szczególności na zabezpieczaniu podstawowych niezbędnych potrzeb stanowi element przezwyciężania trudnej sytuacji życiowej jak również element przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej w zakresie uregulowanym w przepisach prawa.

Głównym elementem są załączniki do rekomendacji, na które składają się wnioski końcowe określające priorytety w obszarach problemów społecznych wymagających podjęcia dodatkowych działań mających na celu poprawę jakości życia osób korzystających z pomocy społecznej, inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji mieszkańców Gminy.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Kłodzko, największe miasto ziemi kłodzkiej, stanowi centrum regionu o charakterze typowo turystycznym i wypoczynkowym. Leży w północno-wschodniej części Kotliny Kłodzkiej, u południowo-zachodnich podnóży Gór Bardzkich na wysokości ok. 290-370 m. Na atrakcyjność miasta wpływają: doskonałe położenie komunikacyjne, będące dobrą bazą wypadową dla turystów udających się na położone w pobliżu szlaki górskie czy zimą do ośrodków sportów zimowych, znajdujące się w niedalekiej odległości znane uzdrowiska, fascynująca historia, liczne zabytki, jak również ciekawa i różnorodna oferta kulturalna.

Granice administracyjne miasta wyznaczają:

- na północy ujście Ścinawki do Nysy Kłodzkiej
- na wschodzie schodzą w dolinę Jodłownika na granicy Mariańskiej Doliny i Wojciechowic, a następnie przez grzbiet odchodzący od Kłodzkiej Góry w Górach Bardzkich, a ciągnący się po Owczą Górę, schodzą przez kulminację do doliny Jaskówki, na granicy z Jaskową Dolną
- na południu biegną wzdłuż skraju wyraźnej terasy Doliny Nysy Kłodzkiej, aż do ujścia Białej Łądeckiej. Stąd na południowym zachodzie zboczem Czerwoniaka przechodzi w dolinę Bystrzycy Dusznickiej na granicy Starego Wielistawia i Książka. Potem w górę Bystrzycy Dusznickiej do Zagórza
- na zachodzie ciągną się przez rozległy płaskowyż obok Mikowic do LeszczynKłodzko jest ważnym węzłem kolejowym i drogowym. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe oraz autobusowe z wszystkimi większymi miastami Polski.

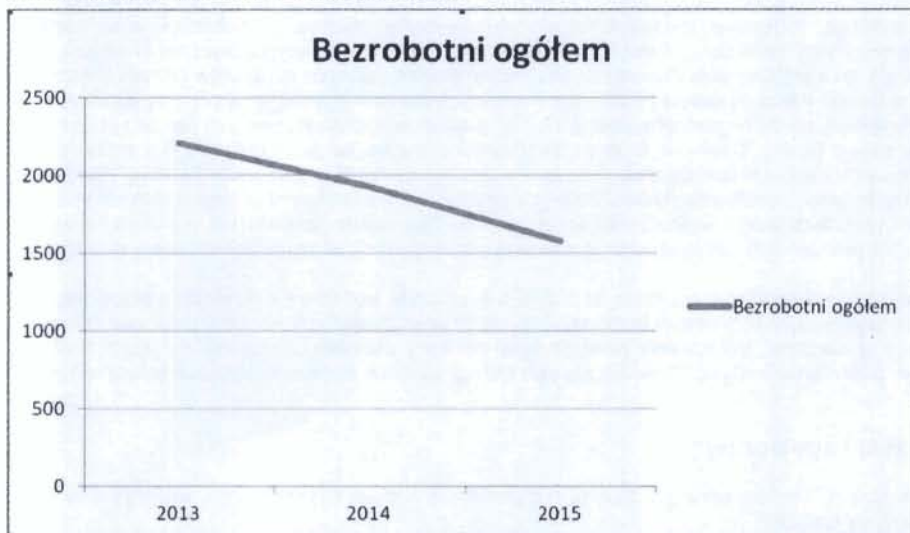
Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego pozyskanych automatycznie przez formularz oceny zasobów pomocy społecznej w roku oceny Kłodzko liczyło ogółem 27 792 mieszkańców. Analizując lata poprzednie widać tendencję spadkową ilości mieszkańców wg danych GUS. Tendencja spadkowa wykazana jest również w prognozach na rok 2016 oraz 2017.

Z uwagi na automatyczne zasilanie danych formularza OZPS dotyczących mieszkańców ogółem oraz w podziale na kobiety i mężczyźni (wiersze od 1 do 9), które zasilane są na podstawie danych GUS i nie ma możliwości ich zmian poniżej przedstawiono tabelę z informacjami przygotowanymi przez Urząd Miasta w Kłodzku – Urząd Stanu Cywilnego.

Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	27509	27221	26983	26700	26467
KOBIETY						
Ogółem	2	14721	14572	14505	14293	14228
Wiek 0-17	3	2124	2093	2064	2053	2025
Wiek 18-59	4	8141	7932	7742	7780	7594
Wiek 60 lat i więcej	5	4456	4547	4699	4460	4609
MEŻCZYŹNI						
Ogółem	6	12788	12649	12478	12407	12239
Wiek 0-17	7	2255	2247	2210	2204	2168
Wiek 18-64	8	8697	8490	8280	8328	8122
Wiek 65 lat i więcej	9	1836	1912	1988	1875	1950

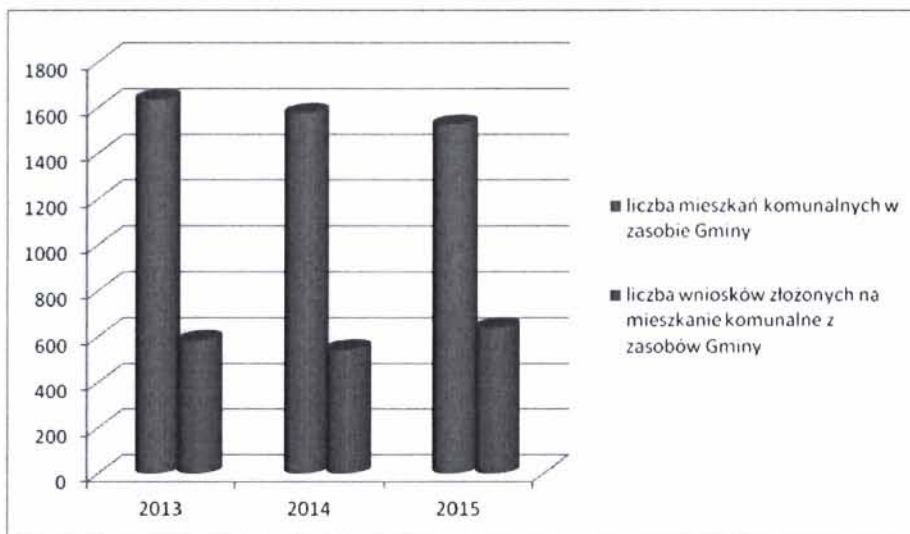
Analizując dane w powyższej tabeli z danymi GUS należy zwrócić uwagę na potwierdzającą się tendencję spadkową w odniesieniu do liczby mieszkańców ogółem. Ważnym elementem, który zasługuje na szczególną uwagę to ilość osób w wieku 60 lat i więcej w szczególności wśród kobiet. Przy konstruowaniu działań Gminy należy wziąć pod uwagę powyższą grupę osób.

W przypadku sytuacji rynku pracy, należy zwrócić uwagę na znaczny spadek ilości osób bezrobotnych ogółem w roku oceny w stosunku do roku 2014 i 2013. Ilość osób bezrobotnych ogółem w roku oceny zmalała w stosunku do roku 2013 o 628 osób, natomiast w stosunku do roku 2014 o 349 osób.

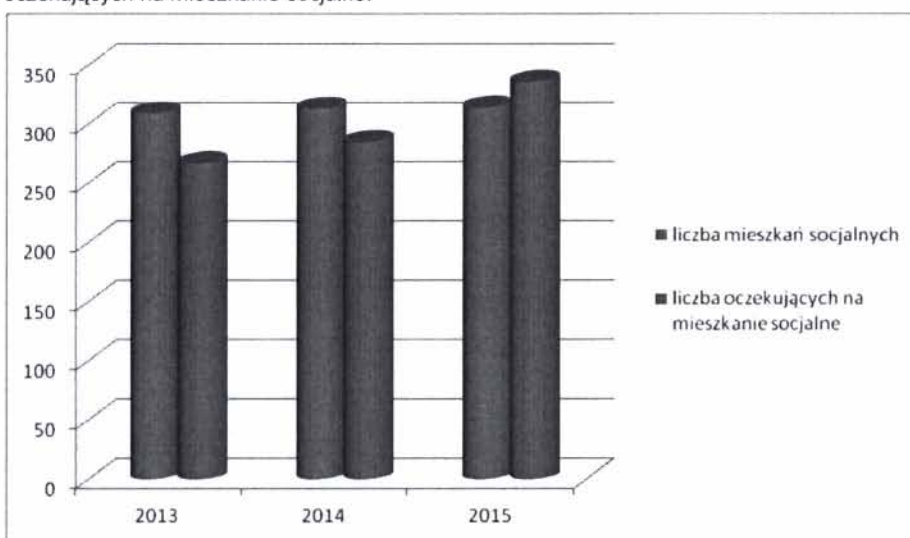

Dokonując analizy infrastruktury społecznej zauważalny jest spadek każdego roku liczby mieszkań komunalnych w zasobie Gminy przy jednoczesnym wzroście liczby wniosków złożonych na mieszkania komunalne z zasobów Gminy. Nieznacznie wzrasta liczba mieszkań socjalnych wraz ze wzrostem liczby oczekujących na mieszkanie socjalne.

Poniższy wykres przedstawia w formie graficznego zestawienia spadek liczby mieszkań komunalnych w zasobie Gminy w porównaniu do wzrostu liczby wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów Gminy.

Poniższy wykres przedstawia w formie graficznego zestawienia wzrost liczby mieszkań socjalnych w porównaniu do wzrostu liczby oczekujących na mieszkanie socjalne.

Dodatkowo przy infrastrukturze społecznej należy zwrócić uwagę na zmniejszenie liczby przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) w roku oceny względem lat 2013 i 2014, a co za tym idzie również zmniejszenie liczby miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) względem lat 2013 i 2014.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKANCY (w osobach)						
Ogółem	1	27 997	27 997	27 792	26 700	26 468
KOBIETY						
Ogółem	2	14 777	14 777	14 680	14 293	14 228
Wiek 0-17	3	2 064	2 064	2 027	2 053	2 025
Wiek 18-59	4	8 225	8 225	8 066	7 780	7 594
Wiek 60 lat i więcej	5	4 488	4 488	4 587	4 460	4 609
MĘŻCZYŹNI						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Ogółem	6	13 220	13 220	13 112	12 407	12 240
Wiek 0-17	7	2 238	2 238	2 189	2 204	2 168
Wiek 18-64	8	9 141	9 141	8 992	8 328	8 122
Wiek 65 lat i więcej	9	1 841	1 841	1 931	1 875	1 950
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	15 024	12 461	10 208	10 208	10 208
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	8 541	7 693	6 159	6 159	6 159
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	2 781	2 151	1 710	1 710	1 710
INFRASTRUKTURA SPOLECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	1 636	1 575	1 525	1 475	1 430
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	585	545	640	680	650
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	309	313	314	317	320
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	267	285	336	345	360
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	33	45	37	40	45
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	3	5	4	4	4
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	60	110	115	115	115
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	22	47	16	16	38
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	16	11	9	9	9
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	1 060	953	914	914	914
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	14	22	3	39	18
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	6	6	6	6	6
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	4	4	5	5	5
Pozaszkolne	27	2	2	1	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	1	1	1	1	1
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego,
- może być także udzielana z urzędu.

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie).

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043 z późn. zm.), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
11. trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w przepisach pomocy społecznej:

a) dla osoby samotnie gospodarującej – 542zł do IX 2015r., od X 2015r - 634 zł .,

b) dla osoby w rodzinie – 456zł . do IX 2015r., od X 2015r- 514 zł .

Należy zwrócić uwagę na nieznaczny spadek zjawiska bezdomności. W chwili obecnej z uwagi na bardzo trudne warunki lokalowe panujące w obecnej Noclegowni przy ul. Łukasińskiego (m.in. zbyt mała powierzchnia do ilości osób bezdomnych), zachodzi konieczność utworzenia większej noclegowni lub schroniska dla bezdomnych mężczyzn.

Ważnym elementem jest spadek zjawiska przemocy w rodzinie jako dysfunkcji wśród rodzin, które korzystają z pomocy społecznej, jednakże nadal zasadne i konieczne jest poszerzenie oferty pomocowej dla ofiar przemocy w rodzinie, a także znaczne zwiększenie oferty pomocowej dla sprawców przemocy. Konieczne jest kontynuowanie działań profilaktycznych skierowanych do społeczności lokalnej mających na celu upowszechnianie, uświadamianie i uwrażliwienie społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Zmniejszenie wskaźnika ilości rodzin objętych pracą socjalną w roku oceny względem lat 2013, 2014 wynika ze zmniejszenia ilości osób korzystających z pomocy społecznej. Poprzez różnego rodzaju działania mające charakter niefinansowy Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kładzie nacisk na usamodzielnienie się osób i rodzin i odejście od systemu pomocy społecznej. Głównym celem jest przywrócenie beneficjentom wiary we własne możliwości, powrót do prawidłowego wypełniania ról społecznych, prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i umożliwienie odejścia od systemu pomocy społecznej. Zmniejszenie wskaźnika pracy socjalnej w roku oceny świadczy o zastosowaniu odpowiednich narzędzi do zdiagnozowanych problemów i w efekcie końcowym osiągnięcia zakładanych rezultatów.

W roku oceny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadzał wywiady środowiskowe z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym w celu skierowania osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej do Centrum Integracji Społecznej w Krosnowicach celem zawarcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego.

W roku 2015 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku pozyskał środki finansowe z budżetu państwa w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach środków zewnętrznych zatrudniono 2 asystentów rodziny, którzy objęli swoim wsparciem rodziny dysfunkcyjne przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekunczo – wychowawczych, a także podjęli pracę z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu poprawy sytuacji rodzin i umożliwieniu powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Ponadto w ramach pracy socjalnej rodziny objęte są wsparciem przez pracowników socjalnych. W roku 2015 pozyskano w ramach konkursu kwotę w wysokości **21 430,35 zł**

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 928	2 031	1 941	1 900
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	1 614	1 509	1 400	1 406
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1 081	1 029	973	917
Wiek 0-17	4	328	279	234	250
Wiek produkcyjny *	5	1 169	1 115	1 071	1 071
Wiek poprodukcyjny **	6	116	115	95	85
Liczba rodzin	7	1 231	1 184	1 120	1 056
Liczba osób w rodzinach	8	2 326	2 195	2 105	2 015
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	799	749	704	706
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	551	515	479	443
Wiek 0-17	11	158	136	99	107
Wiek 18-59	12	556	524	534	534
Wiek 60 lat i więcej	13	85	87	71	65
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	815	760	696	700
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	530	514	494	474
Wiek 0-17	16	170	150	135	143
Wiek 18-64	17	614	582	537	537
Wiek 65 lat i więcej	18	31	28	24	20
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	1 527	1 120	1 089	1 070
Liczba rodzin	20	1 144	1 099	1 048	1 025
Liczba osób w rodzinach	21	2 205	2 042	1 982	1 980
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	635	547	422	410
Liczba rodzin	23	484	389	316	300
Liczba osób w rodzinach	24	1 080	936	768	740
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	1 261	1 303	1 250	1 280
Liczba rodzin	26	1 261	1 303	1 250	1 280

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób w rodzinach	27	2 331	2 434	2 305	2 350
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	1 021	973	953	900
Liczba osób w rodzinach	29	1 840	1 751	1 620	1 500
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	768	730	703	680
Liczba osób w rodzinach	31	1 459	1 483	1 315	1 270
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	385	377	406	415
Liczba osób w rodzinach	33	591	622	668	680
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	338	302	279	265
Liczba osób w rodzinach	35	620	553	489	470
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	271	196	269	280
Liczba osób w rodzinach	37	939	773	952	985
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	71	62	63	63
Liczba osób w rodzinach	39	107	78	88	88
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	2	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	41	2	1	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	44	183	186	202
W TYM: WIELODZIECNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	16	18	15	20
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	41	44	37	37
Liczba osób w rodzinach	45	41	44	37	37
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	26	13	11	10
Liczba osób w rodzinach	47	41	13	12	10
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	0	0	1	1
Liczba osób w rodzinach	49	0	0	2	2
KŁĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	2	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	4	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	21	35	27	24
Liczba osób w rodzinach	54	57	95	83	70
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDZMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	81	69	65	70
Liczba świadczeń	57	19 569	22 682	20 284	20 500
Kwota świadczeń w złotych	58	127 373	156 559	148 929	180 000
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	2	2	2	2
Liczba świadczeń	63	795	912	768	770
Kwota świadczeń w złotych	64	31 229	34 150	29 856	30 000
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	168	202	152	180
Liczba osób w rodzinach	66	320	403	289	315
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	1 543	1 623	1 468	1 480
Liczba osób w rodzinach	68	2 937	2 745	2 733	2 765
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	26	33	42	40
Liczba osób w rodzinach	70	68	92	104	95
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	15	22	9	9
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	15	22	9	9
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Poddając analizie świadczenia pieniężne z pomocy społecznej można zauważyć:

Zasiłki stałe – liczba osób i rodzin korzystających z tej form wsparcia w roku 2015 była podobna do roku 2014, jednak zauważalny jest wzrost wydatków poniesionych na ich wypłaty. Sytuacja ta jest wynikiem podwyższenia od października 2015r. kryteriów dochodowych do kwoty: 634 zł. dla osoby samotnie gospodarującej oraz 514 zł. dla osoby w rodzinie. Okoliczność tę uwzględniono również przy prognozowaniu wydatków na 2016r.

Zasiłki okresowe – zarówno liczba rodzin objętych pomocą, jak też wydatki pozostają niezmiennie w roku oceny w stosunku do roku 2014. Nadal głównym powodem przyznania świadczenia pozostaje bezrobocie pomimo, iż liczba rodzin dotkniętych bezrobociem wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej maleje. Fakt ten oznacza konieczność zintensyfikowania działań podejmowanych na rzecz poprawienia sytuacji związanej z rynkiem pracy. Nadal niezbędne okazuje się poszukiwanie takich rozwiązań, które pozwolą na skuteczniejsze zmniejszanie bezrobocia w naszym regionie.

Zasiłki celowe – są jedną z oferowanych form wsparcia służących zaspokojeniu konkretnej potrzeby bytowej. Są to potrzeby związane np. z zakupem żywności, leków, niezbędnej odzieży, obuwia, opału, czy opłacenia kosztów ogrzewania mieszkania. W 2015 roku podobnie, jak w latach poprzednich najczęściej zasiłków celowych przyznano osobom i rodzinom na zakup żywności – realizując rządowy program „Pomoc państwa w zakresie żywienia”. Poza środkami finansowymi pochodzącymi z budżetu gminy, program jest finansowany w ramach dotacji otrzymanej z budżetu państwa. W zakresie realizacji programu zauważalny jest wzrost zainteresowania świadczeniem pieniężnym, które coraz częściej zastępuje pomoc w formie posiłku. Pomimo oferowania dzieciom pełnowartościowych obiadów oraz prowadzonej akcji promującej zasady zdrowego odżywiania, rodzice chętniej korzystają i bardziej są zainteresowani pomocą finansową w tym zakresie. Zdecydowany wzrost odnotowano w 2015r. wydatków stanowiących odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej. Tendencja ta występuje każdego roku. Wydatki w 2015r. większe o ponad 80.000 zł. wynikały z podwyższenia kosztów utrzymania mieszkańca w placówce oraz wydłużenia okresu pobytu jednego mieszkańca w DPS w rocznym rozliczeniu (z 9,4 m-ca do 10,8 m-ca). Biorąc pod uwagę rosnące z roku na rok koszty odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, zasadne wydaje się opracowanie rozwiązań, które z odpowiednim wsparciem pozwolą na jak najdłuższe funkcjonowanie osoby w środowisku swojego zamieszkania.

W roku 2015 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku pozyskał środki finansowe z budżetu państwa w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W ramach środków zewnętrznych zatrudniono 2 asystentów rodziny, którzy objęli swoim wsparciem rodziny dysfunkcyjne przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także podjęli pracę z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu poprawy sytuacji rodzin i umożliwieniu powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Ponadto w ramach pracy socjalnej rodziny objęte są wsparciem przez pracowników socjalnych. W roku 2015 pozyskano w ramach konkursu kwotę w wysokości 21 430,35 zł

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	238	255	254	260
Liczba świadczeń	2	2 248	2 524	2 580	2 630
Kwota świadczeń w złotych	3	961 633	1 070 194	1 116 429	1 165 000
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	191	208	206	210
Liczba świadczeń	5	1 821	2 026	2 121	2 150
Kwota świadczeń w złotych	6	839 833	922 320	981 324	1 010 000
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	47	47	48	50
Liczba świadczeń	8	427	498	459	480
Kwota świadczeń w złotych	9	121 800	147 874	135 105	155 000
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	1 014	874	873	880
Liczba świadczeń	11	7 024	6 595	6 837	6 870
Kwota świadczeń w złotych	12	2 089 762	1 875 614	1 887 234	1 990 000
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	13	680	522	532	530
Liczba świadczeń	14	5 087	4 246	3 703	3 745
Kwota świadczeń w złotych	15	1 636 938	1 343 738	1 175 861	1 200 000
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	19	22	39	40
Liczba świadczeń	17	80	81	137	140
Kwota świadczeń w złotych	18	18 878	21 231	36 177	37 800
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	138	163	200	215
Liczba świadczeń	20	878	1 247	1 625	1 700
Kwota świadczeń w złotych	21	110 853	163 845	205 784	240 000
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	27	13	18	20
Liczba świadczeń	23	129	56	44	50
Kwota świadczeń w złotych	24	31 908	12 885	12 178	15 000
Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	934	911	941	950
Kwota świadczeń w złotych	29	639 989	1 168 992	1 661 027	1 700 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	713	758	802	800
Liczba świadczeń	31	6 167	6 424	6 987	7 000
Kwota świadczeń w złotych	32	535 838	997 392	1 508 370	1 520 000
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	512	462	359	350
Liczba świadczeń	36	68 980	64 200	50 736	50 000
Kwota świadczeń w złotych	37	299 262	285 257	259 343	262 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	329	302	236	230
Liczba świadczeń	39	45 553	40 591	31 473	30 000
Kwota świadczeń w złotych	40	181 037	165 258	143 238	138 000
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	41	512	462	359	350
Liczba świadczeń	42	68 980	64 200	50 736	50 000
Kwota świadczeń w złotych	43	299 262	285 257	259 343	262 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	329	302	236	230
Liczba świadczeń	45	45 553	40 591	31 473	30 000
Kwota świadczeń w złotych	46	181 037	165 258	143 238	138 000
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	38	33	30	30
Liczba świadczeń	48	6 352	5 814	5 606	5 600
Kwota świadczeń w złotych	49	75 600	72 710	79 719	79 685
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	4	6	4	4
Liczba świadczeń	54	4	6	4	4
Kwota świadczeń w złotych	55	10 959	18 160	11 968	12 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	19	24	24	25
Liczba świadczeń	57	199	225	260	280
Kwota świadczeń w złotych	58	465 493	509 522	589 579	650 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	5
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	7	10	6	6
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	30	27	22	30
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	2	2	3	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	92 597	275 534	358 046	405 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W zakresie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami zauważalny jest w 2015r. spadek liczby rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia oraz niewielki wzrost środków finansowych na ich realizację. Wynika to z podwyżki od listopada 2015r. wysokości zasiłku rodzinnego i niektórych dodatków.

Podwyższono również kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych, jednak w odniesieniu do podwyższenia realnych dochodów rodzin, a w szczególności osiąganego wynagrodzenia, nie spowodowało to zwiększenia liczby rodzin uprawnionych do świadczeń.

Nowe rozwiązania prawne („złotówka za złotówkę”) pozwalają na pobieranie od 1 stycznia 2016r. zasiłków wraz z dodatkami nawet przy osiągnięciu dochodu wyższego niż ustawowe kryterium i powodują, że prognozy w zakresie roku 2016 są wyższe zarówno w odniesieniu do liczby rodzin objętych wsparciem, jak też wydatków finansowych.

Zauważalny jest wzrost liczby wypłaconych świadczeń związanych z urodzeniem dziecka o około 30% (jednorazowy dodatek do zasiłku rodzinnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka) i związane z tym wzrost kosztów.

Wykonanie w zakresie świadczeń opiekuńczych, a w szczególności świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego z uwagi na wprowadzane zmiany prawne, podlega regularnym zmianom na przestrzeni ostatnich kilku lat.

W przypadku świadczenia pielęgnacyjnego, które od połowy 2013r. adresowane jest wyłącznie do rodziców opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi, najpierw spadła liczba osób uprawnionych, a następnie od 2015r. po kolejnym wyroku Trybunału Konstytucyjnego orzekającego o niekonstytucyjności przyjętych rozwiązań prawnych, zauważamy wzrost liczby osób korzystających z tego wsparcia. Wyraźny wzrost widoczny jest także w zakresie środków finansowych i jest wynikiem podwyższenia od 2015r. kwoty świadczenia z 1.000 zł. do 1.200 zł.mies. Przygotowując prognozy na rok 2016 uwzględniono dalszą podwyżkę świadczenia do wysokości 1.300 zł.mies.

Specjalny zasiłek opiekuńczy, który pierwotnie miał być świadczeniem pobieranym przez osoby pozbawione w 2013r. prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, od 2015r. może być już na skutek zmian prawnych, pobierany przez znacznie większą liczbę osób. Korzystają z niego opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych. Podwojenie w 2015r. liczby uprawnionych jest wynikiem złagodzenia kryteriów, a mianowicie odstąpiono od konieczności wcześniejszego posiadania przez wnioskodawców zatrudnienia. Wzrost wydatków jest wyłącznie efektem większej liczby osób korzystających - kwota specjalnego zasiłku opiekuńczego nie ulegała podwyższeniu od jego wprowadzenia tj. od 2013r.

Zasiłek dla opiekuna jest nowym świadczeniem – wprowadzonym w 2014r. jednak wypłacanym z wyrównaniem od VII 2013r. Zasiłek adresowany jest do konkretnej – zamkniętej grupy osób – pozbawionych w 2013r. prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i jest odpowiedzią na orzeczoną przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjność przepisów z 2013r. Wypłacona w 2015r. zdecydowanie mniejsza liczba świadczeń oraz wysokość środków finansowych wynika z tego, iż w 2014r. poza bieżącym świadczeniem wypłacaliśmy również wyrównanie za 2013r. wraz z ustawowymi odsetkami. Nie planujemy wzrostu świadczeń i wydatków w zakresie realizacji zasiłków dla opiekunów, ponieważ jest to świadczenie o charakterze wygaszającym.

Pilnie śledzimy prowadzone od kilku lat częste zmiany stanu prawnego w odniesieniu do osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny. W sytuacji, kiedy nie pozostają w zgodzie z Konstytucją (a tak się ostatnio dzieje) lub stwarzają ryzyko pogwałcenia praw nabytych – nie sprzyjają zasadzie pogłębiania zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nich prawa. Długotrwałe procesy legislacyjne, oczekiwanie na nowe rozwiązania i niepewność, burzą poczucie bezpieczeństwa rodzin, które już borykają się z sytuacją kryzysową, jaką jest niepełnosprawność w rodzinie. Zauważamy pilną potrzebę systemowego rozwiązania problemu zapewnienia opieki osobom tego wymagającym, przy jednoczesnym uwzględnieniu praw osób wycofujących się z rynku pracy po to, aby taką opiekę zapewnić i możliwości finansowych państwa. Aktualnie nadal trwają prace parlamentarne, które są na bieżąco przez nas monitorowane.

Składki na ubezpieczenie społeczne, które opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna w 2015r. zostały zrealizowane łącznie za mniejszą liczbę osób niż w 2014r. ponieważ w roku oceny nie było już części świadczeniobiorców, którzy zakończyli pobieranie zasiłku dla opiekunów w 2014r. Kwota wydatków na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (wyliczana jako % od wartości świadczenia) jest wyższa z uwagi na podwyższenie w 2015r. wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

Podobnie wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne są wyższe w 2015r. w porównaniu z 2014r., ponieważ w 2015r. wzrosła podstawa ich naliczania, czyli wysokość świadczeń zarówno w odniesieniu do świadczenia pielęgnacyjnego, jak też zasiłku stałego z pomocy społecznej.

W zakresie zasiłku pielęgnacyjnego, dane liczbowe na przestrzeni ostatnich kilku lat, pozostają bardzo zbliżone. Wynika to z charakteru świadczenia tj. przyznawania niezależnie od sytuacji finansowej wnioskodawcy i stałej od 2006r. wysokości zasiłku. W ciągu ostatniego roku nadal obserwujemy niewielki wzrost liczby wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności dzieciom, co skutkuje koniecznością zabezpieczenia nieco wyższych środków finansowych w tej kategorii wiekowej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w zastępstwie zasądzonych alimentów w sytuacji, kiedy egzekucja komornicza jest bezskuteczna. Niezmienny od dnia przyjęcia ustawy (2008r.) stan prawny w zakresie ustalania uprawnień i kryterium dochodowe, które jest wyższe niż do świadczeń rodzinnych, powodują że realizacja tego zadania przebiega na stałym poziomie.

Dodatkowo w tabeli formularza OZPS ujęto świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych, które są jedną z form aktywizacji zawodowej. W roku 2013 i 2014 w ramach prac społecznie użytecznych pracowało 5 podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Za 40 godzin pracy w miesiącu podopieczny Ośrodka otrzymywali świadczenie pieniężne w wysokości 324zł (8,10 zł za godzinę). W roku 2015 udział w pracach społecznie użytecznych udział wzięło 20 osób.

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe 40% stanowi udział gminy.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	581	552	485	550
Kwota świadczeń w złotych	2	1 983 753	1 702 489	1 712 791	1 980 000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	76	44	59	70

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	4	76 000	44 000	59 000	70 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	154	122	171	190
Kwota świadczeń w złotych	6	154 000	122 000	171 000	190 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	993	533	683	720
Kwota świadczeń w złotych	8	537 400	393 064	808 720	930 000
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	232	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	23 200	0	0	0
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	7 338	7 345	7 510	7 640
Kwota świadczeń w złotych	12	1 122 714	1 123 785	1 149 030	1 168 920
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	1 414	1 508	1 724	1 750
Kwota świadczeń w złotych	14	216 342	230 724	263 772	267 750
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	3 135	3 009	2 887	2 900
Kwota świadczeń w złotych	16	479 655	460 377	441 711	443 700
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	2 676	2 710	2 772	2 850
Kwota świadczeń w złotych	18	409 428	414 630	424 116	436 050
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	113	118	127	140
Kwota świadczeń w złotych	20	17 289	18 054	19 431	21 420
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	37	62	135	150
Kwota świadczeń w złotych	22	17 420	31 633	67 704	78 000
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	X	942	474	470
Kwota świadczeń w złotych	24	X	485 091	245 700	244 400
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	282	286	292	300
Liczba rodzin	26	209	198	197	200
Kwota świadczeń w złotych	27	1 141 081	1 107 216	1 130 914	1 200 000
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	975	995	944	960
Kwota świadczeń w złotych	29	948 473	1 059 357	1 019 052	1 040 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	X	337	397	420
Kwota świadczeń w złotych	31	X	12 810	18 235	20 000
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	249	283	282	290
Kwota świadczeń w złotych	33	97 982	109 431	138 394	151 000
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	115	111	85	90
Kwota świadczeń w złotych	35	201 692	177 132	206 576	270 000
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	5	5	19	32
Kwota świadczeń w złotych	39	4 881	5 040	18 609	33 000
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	769	820	767	767
Kwota świadczeń w złotych	41	448 572	401 051	330 997	330 997

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Główną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kłodzko realizującej działania z zakresu pomocy społecznej jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej w celu pełnej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w swoich działaniach na rzecz osób najbardziej potrzebujących wykorzystuje maksymalnie środki finansowe posiadane przez Gminę oraz dostępne środki zewnętrzne. Kieruje się zasadą udzielania wszechstronnej i kompleksowej pomocy, a w swojej pracy kładzie także nacisk na dobrą współpracę ze wszystkimi, którym leży na sercu dobro osób i rodzin oczekujących pomocy podejmuje działania pobudzające społeczną aktywność i inspirowanie działania samopomocowe w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Kłodzka. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa, Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Kłodzku Nr L/417/2006 z dnia 27 kwietnia 2006r. oraz na podstawie innych aktów prawa.

Na terenie miasta Kłodzka funkcjonuje utworzony przez powiat kłodzki Środowiskowy Dom Samopomocy. Na podstawie diagnozy środowiskowej w oparciu o przeprowadzane wywiady środowiskowe do Środowiskowego Domu Samopomocy uczęszczało 18 osób z terenu miasta Kłodzka (w roku 2015 skierowano 6 osób). W Środowiskowym Domu Samopomocy osoby niepełnosprawne otrzymują pomoc indywidualnie ustaloną do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika. Na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko wśród ośrodków wsparcia funkcjonują:

Noclegownia, która obecnie dostosowana jest dla 20 bezdomnych mężczyzn. W wyniku analizy problemu bezdomności w potrzebach wskazano zwiększenie ilości miejsc noclegowych dla osób bezdomnych. W wyniku modernizacji obecnej Noclegowni lub utworzenia nowego ośrodka wsparcia w oparciu o zasoby własne Gminy przewiduje się wzrost kosztu prowadzenia i utrzymania placówki. W formularzu OZPS w potrzebach 2 lata po ocenie wskazano dane przewidywane po modernizacji lub utworzenia nowej noclegowni. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę konieczność zaplanowania dodatkowych kosztów związanych z modernizacją lub utworzeniem noclegowni po ewentualnym kosztorysie. Kwota 150000 jest kwotą przewidywana wyłącznie na koszt prowadzenia i utrzymania placówki.

Jednostki specjalistycznego poradnictwa (Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy i osób uzależnionych od alkoholu) Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Ponadto na terenie miasta Kłodzka funkcjonuje Jadłodajnia, którą można zaliczyć również do ośrodków wsparcia, gdyż odgrywa ważny element we wspieraniu osób i rodzin wymagających pomocy w formie posiłku. Jadłodajnia finansowana jest w całości ze środków budżetu miasta Kłodzka.

Inne instytucje wchodzące w skład instytucjonalnych zasobów pomocy społecznej na terenie miasta Kłodzka:

1. Uniwersytet Trzeciego Wieku „Edukacja”. W powołanie Uniwersytetu czynnie włączyli się pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku, przedstawiciele Rady Miejskiej a także osoby znane w Kłodzku ze swojej aktywności, pasji i kwalifikacji. Uniwersytet III wieku jest miejscem pomagającym najstarszym mieszkańcom Kłodzka na konstruktywne i twórcze życie w zmieniającej się rzeczywistości by jak najdłużej pozostać w „biegu życia”. jako promotor zmiany stylu życia seniorów. UTW E to również placówka propagująca wśród emerytów i rencistów wartościowy sposób życia, umożliwiając uzupełnienie i aktualizowanie wiedzy, poznawanie współczesnych osiągnięć nauki a także sprzyja koleżeńskim kontaktom. Daje wsparcie, nobilituje, włącza

do pracy na rzecz drugiego człowieka. Prowadzi działalność edukacyjną w zakresie profilaktyki zdrowotnej, turystyki, medycyny, nauk humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, kultury i sztuki.

Działalność edukacyjna i kulturowa UTW odbywa się w zakresie:

aktywizacji ludzi starszych poprzez uczestnictwo w różnych formach życia społecznego,

aktywizacji intelektualnej Słuchaczy (wykłady audytoryjne, wykłady otwarte, seminaria, spotkania z osobami znaczącymi w życiu kulturalnym i społecznym miasta Kłodzka i okolic

upowszechnianie wiedzy o Ziemi Kłodzkiej poprzez prezentowanie i promowanie jej dorobku społeczno-kulturalnego i turystycznego,

propagowanie różnorodnych form aktywności intelektualnej, psychicznej i fizycznej adekwatnej do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań słuchaczy,

aktualizacji wiedzy z różnych dziedzin nauki.

Działanie UTW ma także ogromny wpływ na zewnątrz poprzez:

przekazywanie przez Słuchaczy wiedzy prezentowanej w rodzinie, przyjaciołom, sąsiadom, współpracę z dziećmi i młodzieżą w ramach integracji międzypokoleniowej, współdziałanie z organizacjami stowarzyszeniami, które zainteresowane są sytuacją ludzi starszych.

2. Klub Seniora prowadzony w roku oceny przez Stowarzyszenie „Promyk” Kłodzka Pomoc Społeczna, który jest miejscem spotkań osób starszych. Klub Seniora realizuje na rzecz Seniorów zrzeszonych w Klubie zadania integracyjne zagospodarowując ich czas wolny a także prowadzenia dla tych osób stołówki.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM						
Liczba placówek	1	1	1	1	1	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	1	1	1	1	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	20	20	20	40	
Liczba osób korzystających	5	36	33	30	40	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	3	3	3	4	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	75 000	72 000	79 000	150 000	
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DZIEENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	1	1	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	20	20	20	20	40
Liczba osób korzystających	31	36	33	30	30	40
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	5
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	3	3	3	3	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	75 000	72 000	79 000	79 685	150 000
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
DOMY POMOCY SPOLECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	27	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	250	250	780	780	780
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	6	6	6	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	20 000	20 000	30 000	30 000	30 000
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	6	6	6	6	6
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	6	6	6	6	6
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	110	110	110	120	120
Liczba osób korzystających	37	110	110	110	120	120
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	29	29	29	27	27
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	250 000	255 000	259 000	262 000	262 000
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku posiada strukturę działową, która na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawia się następująco:

Ośrodkiem kieruje Dyrektor, któremu podlegają:

Dział Diagnostyczny – Kierownik i 14 pracowników socjalnych,

Dział Świadczeń – Kierownik i 6 pracowników,

Księgowość - Główna księgowa i dwóch pracowników,

Administrator i trzech pracowników: Sekretarka, Kierowca, Osoba sprząająca,

Informatyk.

W 2015 r. Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów rodziny w ramach programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”. W roku 2016 Ośrodek kontynuuje zatrudnienia asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę. Jeden etat finansowany jest w ramach środków pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy. Środki na drugi etat Ośrodek zamierza pozyskać jak w latach ubiegłych z dotacji w ramach programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”.

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej przy wykonywaniu codziennych obowiązków kieruje się zasadą udzielania wszechstronnej i kompleksowej pomocy osobom potrzebującym, przy maksymalnym wykorzystaniu swoich umiejętności, wiedzy i kompetencji. Na co dzień przy wykonywaniu zadań stara się udzielać pomocy w sposób sprawny, rzetelny i odpowiedzialny na rzecz wszystkich osób korzystających z usług naszego ośrodka. Wszyscy pracownicy ośrodka w swojej pracy kierują się zasadami etyki zawodowej oraz zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowaniem ich godności i prawa do samostanowienia.

Z uwagi na zmiany przepisów prawa oraz zakres wykonywanych zadań konieczne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych adekwatnych do współczesnych zadań pomocy społecznej. Rozwijanie metod pracy socjalnej, spójnych z sytuacją społeczno-gospodarczą i zadaniami jakie społeczeństwo stawia przed pomocą społeczną. Pracownicy Ośrodka ustawicznie rozwijają metody pracy socjalnej, zarówno metody pracy środowiskowej oraz pracy z indywidualnym przypadkiem, podnoszą zdolność adaptacyjną oraz umiejętności rozwiązywania codziennych problemów przez beneficjentów pomocy społecznej.

W celu wdrażania nowych metod pracy oraz zwiększenia jakości usług świadczonych przez pracowników jednostki kadra Ośrodka Pomocy Społecznej, systematycznie podejmuje działania poprzez samodoskonalenie się, uczestnictwo w kursach, szkoleniach, specjalizacjach. Ośrodek zgodnie z potrzebami pracowników stara się stwarzać bazę materiałów szkoleniowych, umożliwiając pracownikom nie uczestniczącym w szkoleniach zapoznając się na bieżąco z warsztatem pracy

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓLEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	36	36	32	35	35
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)					
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI					
Ogółem	5	15	16	16	16
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	2	2	0	2
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)					
Wykształcenie wyższe	7	3	3	5	7
Wykształcenie średnie	8	12	12	11	9
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	2	4	4	6
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:					
Ogółem	12	20	19	15	18
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)					
Wykształcenie wyższe	13	12	12	9	14
Wykształcenie średnie	14	7	6	5	3
Inne	15	1	1	1	1

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	8	0	8	8
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	24	85	24	24
Stáže	3	2	2	3	3

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Dokonując analizy środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej, należy zwrócić uwagę na znaczny wzrost potrzeb finansowych ogółem (rok 2016 i rok 2017) względem roku oceny (rok 2015)

Powyższe spowodowane jest głównie koniecznością zwiększenia środków finansowych w rozdziale 85295 - pozostała działalność, na którą składa się koszt prowadzenia jadłodajni, noclegowni, prace społecznie użyteczne, program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz Program "500+"

Zwiększenie środków finansowych w powyższym rozdziale wynika z rozpoczęcia w roku 2016 realizacji Programu "500+" na który szacuje się wydatkowanie 2'000'000 zł miesięcznie. Środki finansowe na realizację Programu "500+" zabezpieczone będą z budżetu państwa.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	14 220 166	15 005 775	15 884 103	34 659 693	40 964 998
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	12 123 121	12 845 367	13 834 053	32 588 695	38 894 000
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	75 000	71 400	75 000	75 000	75 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	625 000	628 600	625 000	625 000	625 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Płacówki opiekuńczo-wychowawcze	7	59 167	208 434	276 647	315 000	320 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	59 167	208 434	276 647	315 000	320 000
85202 - Domy pomocy społecznej	9	465 493	506 523	589 579	650 000	660 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	465 493	506 523	589 579	650 000	660 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	33 430	67 100	81 399	90 000	100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	33 430	67 100	81 399	90 000	100 000
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	0	0	0	23 695	35 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	0	0	0	23 695	35 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	32 236	36 052	21 430	41 000	50 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	18	32 236	36 052	21 430	41 000	50 000
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	5 175 956	5 155 916	5 698 446	5 800 000	6 000 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	20	5 175 956	5 155 916	5 698 446	5 800 000	6 000 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	99 057	110 180	138 394	139 000	139 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	22	99 057	110 180	138 394	139 000	139 000
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	2 169 700	2 042 606	2 026 914	2 100 000	2 100 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	24	2 169 700	2 042 606	2 026 914	2 100 000	2 100 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	948 473	1 059 357	1 019 052	1 040 000	1 040 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	27	958 439	1 058 428	1 115 045	1 200 000	1 250 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	28	958 439	1 058 428	1 115 045	1 200 000	1 250 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	1 904 717	1 936 696	1 781 635	1 950 000	1 950 000
w tym w budżecie OPS/PCPR	32	1 904 717	1 936 696	1 781 635	1 950 000	1 950 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	221 652	249 860	219 815	280 000	290 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	36	221 652	249 860	219 815	280 000	290 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37) Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	0	0	0
w tym w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	1 003 274	1 473 572	1 884 749	20 000 000	26 000 000
w tym w budżecie OPS / PCPR	46	1 003 274	1 473 572	1 884 749	20 000 000	26 000 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85305 - Żłobki	47	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	448 572	401 051	330 998	330 998	330 998
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W ramach aktywności projektowo – konkursowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizował 4 programy.

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA NA TERENIE MIASTA KŁODZKA (PAI)

Celem głównym Programu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku, zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu oddalania się od rynku pracy z uwagi na brak kwalifikacji zawodowych, umiejętności zawodowych, umiejętności społecznych co w efekcie zaburza prawidłowe funkcjonowanie w środowisku lokalnym.

Program realizowany był w okresie od 1 maja 2015r., do 30.06.2015r. Do udziału w Programie skierowanych zostało 10 osób spełniających jednocześnie niżej wymienione kryteria:

- Zarejestrowane w powiatowym Urzędzie Pracy w Kłodzku, dla których ustalono profil pomocy III;
- Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku;

Z osobami uczestniczącymi w Programie pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej

w Kłodzku zawarli kontrakty socjalne. W ramach Programu osoby skierowane do udziału otrzymały wsparcie w formie:

1. Blok aktywizacja realizowany poprzez prace społecznie użyteczne na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko w wymiarze 10 h tygodniowo, 40 h miesięcznie (łącznie 80 h prac społecznie użytecznych dla każdego z uczestników Programu w okresie realizacji Programu). Osoby uczestniczące w Programie wykonywały ogólne prace porządkowe przy obiektach Gminy Miejskiej Kłodzko.
2. Blok integracja: w pierwszym miesiącu realizacji Programu poprzez grupowe poradnictwo psychologiczne w wymiarze 10 h tygodniowo, 40 h w miesiącu dla każdego z uczestników Programu. W ramach grupowego poradnictwa psychologicznego osoby uczestniczące w Programie otrzymały wsparcie w zakresie pomocy we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej, ustalanie działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb społecznych, psychicznych i biologicznych, nabycie umiejętności interpersonalnych, zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i przezwyciężania trudności życiowych, nabycie umiejętności komunikowania i skutecznego porozumiewania, zwiększenie zaufania we własne siły, rozpoznanie mocnych stron i deficytowych w zakresie potencjału zawodowego, motywowanie do działania i do postawy aktywnej, wyznaczanie celów długoterminowych i kroków na drodze do ich realizacji, pomoc w rozwiązywaniu problemów uczestnika, motywowanie do uczestnictwa w projekcie.

W drugim miesiącu realizacji Programu poprzez warsztaty trenerskie z doradcą zawodowym w wymiarze 10 h tygodniowo, 40 h w miesiącu dla każdego z uczestników Programu.

Źródło finansowania:

Prace społecznie użyteczne – Fundusz Pracy (60%); środki finansowe z budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko (40%) w wysokości 2 592 zł.

Działania integracyjne:

Grupowe poradnictwo psychologiczne – środki finansowe z budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko w wysokości 2 800 zł.

Warsztaty trenerskie z doradcą zawodowym - środki finansowe z budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko w wysokości 2 800 zł.

Zadania realizowane na rzecz społeczności romskiej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2015 realizował projekty socjalne na rzecz społeczności romskiej w ramach rządowego programu integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015r. realizowanego dzięki dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.

- W okresie od 01.09.2015r do 30.11.2015r realizowany był program „ABC Pierwszej Pomocy”. Celem Programu było wyrównanie szans w zakresie wiedzy na temat pierwszej pomocy dzieci ze społeczności romskiej i uświadomienie roli ratownictwa społecznego oraz zdobycie podstawowej wiedzy w zakresie pierwszej pomocy. Powyższe cele zostały osiągnięte. W szkoleniu wzięło udział 17 dzieci ze społeczności romskiej.

Środki na realizację Programu w całości pochodziły z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji na realizację zadań w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015r. Kwota dotacji wynosiła 700 zł.

- W okresie od 01 października do 30 listopada 2015r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizował zadanie „Moja rodzina” polegające na przeprowadzeniu dwóch modułu szkoleń, tj. z zakresu życia w rodzinie i z zakresu planowania rodziny, przebiegu ciąży, opieki nad noworodkiem. Program miał na celu promowanie zdrowego trybu życia, zwiększenie świadomości prorodzinnej, zaangażowanie kobiet romskich do korzystania z systematycznych badań ginekologicznych i regularnych badań lekarskich monitorujących okres ciąży. Udział w Programie wzięło 10 kobiet ze społeczności romskiej.

Środki na realizację Programu w całości pochodziły z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji na realizację zadań w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015r. Kwota dotacji wynosiła 1500 zł.

- Program integracji społeczności romskiej w Polsce 2015 pn. „Dbam o swoje zęby” realizowany od 1.09 do 30.10.2015. Program miał na celu wyrównanie szans dzieci i młodzieży należącej do społeczności romskiej w zakresie profilaktyki zdrowotnej poprzez konsultacje stomatologiczne. Mające na celu zmianę świadomości dzieci i młodzieży w zakresie higieny jamy ustnej. Udział w projekcie wzięło 14 osób ze społeczności romskiej.

W ramach realizacji Programów na rzecz społeczności romskiej współpracowano z Urzędem Miasta w Kłodzku, prywatnymi firmami, asystentami romskimi, placówkami oświatowymi, placówkami ochrony zdrowia.

- Projekt socjalny "Wieczera Wigilijna"- Celem projektu jest pobudzenie do aktywności społeczności lokalnej oraz wzmocnienie współpracy członków tej społeczności ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania tradycji rodzinnej i wspólnotowej.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	0	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	15	0	30
Łączna kwota środków EFS	3	231 820	0	250 000
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS				
Liczba konkursów	4	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	30	30	30
W tym				
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)				
Liczba programów	6	0	4	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	50	20
W tym:				

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach:

pomocniczości - oznacza to, że Gmina powierza organizacjom pozarządowym realizację zadań własnych, a organizacje pozarządowe zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy;
 suwerenności stron - oznacza to, że stosunki pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej;
 partnerstwa - oznacza to dobrowolną współpracę równorzędnych sobie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiągnięciu razem wytyczonych celów;
 efektywności - oznacza to wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów realizacji zadań publicznych;
 uczciwej konkurencji i jawności - oznacza to kształtowanie przejrzystych zasad współpracy opartych na równych, jawnych kryteriach wspierania organizacji pozarządowych.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się głównie w formie:

zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych finansowanych ze środków budżetu Miasta na zasadach określonych w ustawie;
 wzajemnego informowania o planowanych kierunkach działań i realizowanych zadaniach,
 umów partnerstwa i umów o wykonanie inicjatywy lokalnej;
 realizacji wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej;
 konsultowania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych;
 konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, której mowa w art. 4 ustawy, z radą działalności pożytku publicznego, w przypadku jej utworzenia;
 organizowania przez Gminę, w ramach środków przewidzianych na ten cel w budżecie Gminy, bezpłatnych konsultacji, szkoleń dla członków organizacji pozarządowych;
 popularyzacji działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych Miasta;
 udzielania rekomendacji organizacjom pozarządowym współpracującym z Gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł;
 tworzenia w miarę potrzeb przez organy Gminy wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli właściwych organów Gminy;
 udzielania w miarę możliwości, wsparcia technicznego, organizacyjnego i merytorycznego w szczególności poradnictwa i doradztwa.

Na terenie miasta Kłodzka funkcjonują stowarzyszenia i organizacje, które poprzez swoją działalność kierują pomoc i wsparcie do mieszkańców miasta Kłodzka:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło rejonowe w Kłodzku
- Polski Czerwony Krzyż Koło rejonowe - K-ko
- Związek niewidomych i słabowidzących Koło w Kłodzku
- Powiatowe Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych
- Towarzystwo im. Św. Brata Alberta Koło w Kłodzku
- Kłodzkie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego
- Kłodzkie Stowarzyszenie „Amazonki”
- Stowarzyszenie kulturalno Społeczne niosące pomoc osobą starszym i niepełnosprawnym
- Stowarzyszenie Promyk Kłodzka Pomoc Społeczna
- Klub Seniora

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, każdego roku w ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie ogłasza otwarty konkurs ofert. W roku oceny ogłoszono otwarte konkursy oferta na prowadzenie Jadłodajni, prowadzenie Noclegowni oraz świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców miasta Kłodzka. Ośrodek zleca realizację powyższych działań wyłonionym organizacją pozarządowym. Monitoring nad realizacją działań prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku.

Dodatkowo w roku oceny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku współpracował z Kołem Kłodzkim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, Stowarzyszeniem „Promyk” Kłodzka Pomoc Społeczna oraz Polskim Czerwonym Krzyżem w zakresie realizacji programu żywnościowego FEAD. 10% osób, które otrzymują żywność, skierowano do udziału w działaniach towarzyszących. Działania towarzyszące realizowane były m.in. poprzez:

- włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, np. zajęcia aktywizujące i wspólne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, zmierzające do wyjścia z ubóstwa;
- pomoc towarzyszącą niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej);
- szkolenie dla osób bezdomnych przebywających w noclegowni w zakresie prawidłowego utrzymywania higieny osobistej;
- warsztaty kulinarne.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	3	4	4	4
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	3	1	2	2
Liczba zleceń / umów	3	5	2	2	3
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	602 000	593 500	199 857	529 400

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	1	1	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	185 900	209 000	280 000
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
Usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	185 900	209 000	280 000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	4	5	3	3	5	7
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	16	17	15	16	16	16
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	25	29	20	19	31	44
Dynamika (%)	4	X	116	69	95	163	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	2	2	2	2	2	2
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	1	1	1	2	4	4
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	36	37	36	32	35	35
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	8	8	8	13	17	17

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
Dynamika (%)	5	X	100	100	100	163	131	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	2	2	2	4	4	6	6
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	16	17	15	16	16	16	16
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	13	12	13	25	25	38	38
Dynamika (%)	4	X	92	108	192	100	152	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	1	1	1	1	3	3
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	16	17	15	16	16	16	16
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	6	7	6	6	19	19
Dynamika (%)	4	X	0	117	86	100	317	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	1	8	0	0	8	8
liczba wszystkich pracowników	2	63	66	70	123	54	70	70
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	2	11	0	0	11	11
Dynamika (%)	4	X	0	550	0	0	0	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	16	17	15	16	16	16	16

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba mieszkańców	2	28 581	28 356	27 997	27 997	27 792	26 700	26 468
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,12	1,20	1,07	1,14	1,15	1,20	1,21
Dynamika (%)	4	X	107	89	107	101	104	101

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby /prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	16	17	15	16	16	16	16
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	1 575	1 586	1 543	1 623	1 468	1 480	1 480
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,51	0,54	0,49	0,49	0,54	0,54	0,54
Dynamika (%)	4	X	106	91	100	110	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin	1	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2
X	X		1	0	0
	X	X	2	17	14
Ogółem			3	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza	2017 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	2 185 911	2 388 361	1 904 717	1 936 696	1 781 635	1 950 000	1 950 000
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	12 656 455	2 391 207	12 123 121	12 845 367	13 834 053	32 588 695	38 894 000
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	17	100	16	15	13	6	5
Dynamika (%)	4	X	588	16	94	87	46	83

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprywacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	2 304	2 290	2 326	2 195	2 105	2 015
liczba mieszkańców	2	28 581	28 356	27 997	27 997	27 792	26 700
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	80,61	80,76	83,08	78,40	75,74	75,47
Dynamika (%)	4	X	100	103	94	97	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	1 088	1 073	1 081	1 029	973	917
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 628	1 597	1 614	1 509	1 400	1 406

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	67	67	67	68	70	65
Dynamika (%)	4	X	100	100	101	103	93

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	1 500	1 479	1 527	1 120	1 089	1 070
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓLEM	2	1 628	1 597	1 614	1 509	1 400	1 406
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	92	93	95	74	78	76
Dynamika (%)	4	X	101	102	78	105	97

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	632	659	635	547	422	410
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓLEM	2	1 628	1 597	1 614	1 509	1 400	1 406
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	39	41	39	36	30	29
Dynamika (%)	4	X	105	95	92	83	97

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Ubóstwo (%)	1	85	80	83	82	85	85
Bezrobocie (%)	2	65	68	62	62	63	64
Niepełnosprawność (%)	3	32	33	31	32	36	39
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	31	34	27	26	25	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	21	23	22	17	24	27
Alkoholizm (%)	6	6	7	6	5	6	6

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	2	3	4	15	17	19
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	1	2	3	2	2

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	1	0	0	0	0	5
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	40	42	41	44	37	37
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	1 251	1 220	1 231	1 184	1 120	1 056
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	3	3	3	4	3	4
Dynamika (%)	5	X	100	100	133	75	133

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	383	406	461	455	463	470
częstotliwość w miesiącach	2	10	9	10	10	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	194	226	285	297	294	323
częstotliwość w miesiącach	4	10	8	9	11	10	10

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	225	244	298	284	276	290
częstotliwość w miesiącach	2	7	7	7	8	8	8
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	243	267	322	316	318	320
częstotliwość w miesiącach	4	8	8	7	8	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	225	236	236	262	264	270

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
częstotliwość w miesiącach	6	6	5	4	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	86	86	126	131	127	141
częstotliwość w miesiącach	8	7	7	6	8	8	8
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	193	193	247	230	277	300
częstotliwość w miesiącach	10	3	5	5	4	2	3

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	751	772	685	1 283	1 765	1 789

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	0	0	0	0	42	47
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	0	0	0	6 329	6 518	6 335
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	22	28	15	22	9	9
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 628	1 597	1 614	1 509	1 400	1 406
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	1	2	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	200	50	100	100	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	5	7	10	6	6
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	1 098	1 197	8 541	7 693	6 159	6 159
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu lokalnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	41	36	35	2	13	13
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	8 172	8 172	8 996	9 072	8 767	8 767
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	22	13	13	9	11	11
liczba decyzji odmownych	2	41	36	35	2	13	13
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	54	36	37	450	85	85
Dynamika (%)	4	X	67	103	1 216	19	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	2	0	3	1	0	0
liczba decyzji odmownych	2	41	36	35	2	13	13
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	5	0	9	50	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	556	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	12 656 455	100	13 446 885	100	14 220 166	100	15 005 775	100	15 884 103	100	34 659 693	100	40 964 998	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	786 000	6	695 000	5	700 000	5	700 000	5	700 000	4	700 000	2	700 000	2
852 - POMOC SPOŁECZNA	11 521 975	91	12 414 761	92	13 071 594	92	13 904 724	93	14 853 105	94	33 628 695	97	39 934 000	97
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	348 480	3	337 124	3	448 572	3	401 051	3	330 998	2	330 998	1	330 998	1

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	12 656 455	00,00	13 446 885	00,00	14 220 166	00,00	15 005 775	00,00	15 884 103	00,00	34 659 693	00,00	40 964 998	00,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	55 000	0,43	55 000	0,41	75 000	0,53	71 400	0,48	75 000	0,47	75 000	0,22	75 000	0,18
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	731 000	5,78	640 000	4,76	625 000	4,40	628 600	4,19	625 000	3,93	625 000	1,80	625 000	1,53
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	59 167	0,42	208 434	1,39	276 647	1,74	315 000	0,91	320 000	0,78
85202 - Domy pomocy społecznej	5	408 695	3,23	436 052	3,24	465 493	3,27	506 523	3,38	589 579	3,71	650 000	1,88	660 000	1,61
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	11 054	0,08	33 430	0,24	67 100	0,45	81 399	0,51	90 000	0,26	100 000	0,24
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	23 695	0,07	35 000	0,09
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	9 485	0,07	32 236	0,23	36 052	0,24	21 430	0,13	41 000	0,12	50 000	0,12
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	5 155 044	40,73	5 306 278	39,46	5 175 956	36,40	5 155 916	34,36	5 698 446	35,88	5 800 000	16,73	6 000 000	14,65
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	79 980	0,63	96 213	0,72	99 057	0,70	110 180	0,73	138 394	0,87	139 000	0,40	139 000	0,34
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	1 570 005	12,40	1 745 718	12,98	2 169 700	15,26	2 042 606	13,61	2 026 914	12,76	2 100 000	6,06	2 100 000	5,13
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	790 157	6,24	905 157	6,73	948 473	6,67	1 059 357	7,06	1 019 052	6,42	1 040 000	3,00	1 040 000	2,54
85216 - Zasiłki stałe	14	653 921	5,17	740 333	5,51	958 439	6,74	1 058 428	7,05	1 115 045	7,02	1 200 000	3,46	1 250 000	3,05
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 554 524	12,28	1 979 041	14,72	1 904 717	13,39	1 936 696	12,91	1 781 635	11,22	1 950 000	5,63	1 950 000	4,76
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	212 600	1,68	192 554	1,43	221 652	1,56	249 860	1,67	219 815	1,38	280 000	0,81	290 000	0,71
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	1 097 049	8,67	992 876	7,38	1 003 274	7,06	1 473 572	9,82	1 884 749	11,87	20 000 000	57,70	26 000 000	63,47
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	348 480	2,75	337 124	2,51	448 572	3,15	401 051	2,67	330 998	2,08	330 998	0,95	330 998	0,81

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	2 185 911	100	2 391 207	100	12 123 121	100	12 845 367	100	13 834 053	100	32 588 695	100	38 894 000	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	2 185 911	100	2 391 207	100	12 123 121	100	12 845 367	100	13 834 053	100	32 588 695	100	38 894 000	100
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	2 185 911	00,00	2 391 207	00,00	12 123 121	00,00	12 845 367	00,00	13 834 053	00,00	32 588 695	00,00	38 894 000	00,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	59 167	0,49	208 434	1,62	276 647	2,00	315 000	0,97	320 000	0,82
85202 - Domy pomocy społecznej	5	408 695	18,70	436 052	18,24	465 493	3,84	506 523	3,94	589 579	4,26	650 000	1,99	660 000	1,70
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	11 054	0,46	33 430	0,28	67 100	0,52	81 399	0,59	90 000	0,28	100 000	0,26
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	23 695	0,07	35 000	0,09
85206 - Wspieranie rodziny	9	0	0,00	2 846	0,12	32 236	0,27	36 052	0,28	21 430	0,15	41 000	0,13	50 000	0,13

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby		
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	
(m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)															
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	0	0,00	0	0,00	5 175 956	42,69	5 155 916	40,14	5 698 446	41,19	5 800 000	17,80	6 000 000	15,43
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	0	0,00	0	0,00	99 057	0,82	110 180	0,86	138 394	1,00	139 000	0,43	139 000	0,36
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	112 261	5,14	148 584	6,21	2 169 700	17,90	2 042 606	15,90	2 026 914	14,65	2 100 000	6,44	2 100 000	5,40
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	133 922	6,13	0	0,00	958 439	7,91	1 058 428	8,24	1 115 045	8,06	1 200 000	3,68	1 250 000	3,21
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 043 224	47,72	1 192 135	49,85	1 904 717	15,71	1 936 696	15,08	1 781 635	12,88	1 950 000	5,98	1 950 000	5,01
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	193 160	8,84	167 512	7,01	221 652	1,83	249 860	1,95	219 815	1,59	280 000	0,86	290 000	0,75
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	294 649	13,48	433 024	18,11	1 003 274	8,28	1 473 572	11,47	1 884 749	13,62	20 000 000	61,37	26 000 000	66,85
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Przedstawione w ocenie zasobów pomocy społecznej dane ukazują sytuację społeczno-demograficzną oraz wyzwania stawiane przed realizatorami działań z zakresu pomocy społecznej.

Podstawowym zadaniem jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać.

Rola prewencji w systemie pomocy społecznej jest istotnym elementem naszej pracy, która pozwala nie tylko zapobiegać lub minimalizować problemy, ale obniża także koszty udzielanej pomocy.

Rozwiązywanie kwestii społecznych na terenie miasta Kłodzka wynikać będzie ze wspólnych zamierzeń wszystkich instytucji pomocowych działających zarówno na szczeblu gminnym jak i ponadgminnym.

Istotne znaczenie dla realizacji celów pomocy społecznej mają prowadzone działania związane z rynkiem pracy, ochroną zdrowia, polityką oświatową.

Wymiar istniejących problemów społecznych wskazuje na konieczność zwiększenia środków i nakładów na realizację nałożonych ustawowo zadań w obszarze pomocy społecznej.

Na podstawie przedstawionych danych w niniejszym dokumencie popartych analizą społeczną nasuwają się następujące wnioski:

1. Konieczność modernizacji (zwiększenia) bazy noclegowej dla osób bezdomnych, w której szczególnie w okresach zimowych przebywa około 40 osób. Obecna baza noclegowa jest niewystarczająca ze względu na potrzeby oraz stan techniczny lokalu. – realizacja zadania powinno stanowić priorytet dla Gminy w obszarze pomocy społecznej.
2. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej – z uwagi na zmiany przepisów prawa oraz zakres wykonywanych zadań konieczne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych adekwatnych do współczesnych zadań pomocy społecznej.
3. Dalsze rozwijanie metod pracy socjalnej, spójnych z sytuacją społeczno-gospodarczą i zadaniami jakie społeczeństwo stawia przed pomocą społeczną;
4. Rośnie liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego, dlatego wskazane jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację tego zadania pomocy społecznej.
5. Wzrasta liczba rodzin niewydolnych wychowawczo. Niepokojący jest fakt, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, często wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin, wchodząc w kolejne, nietrwale związki. Takie rodziny muszą zostać objęte wsparciem asystentów rodziny, bowiem pozostawienie rodzin bez pomocy może skutkować odbieraniem dzieci z rodzin biologicznych i umieszczeniem w pieczy zastępczej. Zadania te wiążą się będą ze wzrostem wydatków na kadre oraz opłatę pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Konieczność wsparcia w większym zakresie osoby pozostające bez zatrudnienia poprzez utrzymanie lub zwiększanie skali prac społecznie użytecznych, oraz zatrudnianie w ramach prac interwencyjnych i robotach publicznych.
7. Rozwijanie gminnego zasobu mieszkaniowego.
8. Zwiększenie społecznego zaangażowania mieszkańców w życie społeczne.
9. Kreowanie polityki społecznej wobec osób starszych

Dokonując oceny zasobów pomocy społecznej Gminy Miejskiej Kłodzko w zakresie istniejących potrzeb, problemów społecznych, należy stwierdzić, że są one na dobrym poziomie (z wyłączeniem obecnej infrastruktury noclegowni). Natomiast należy analizować przyszłościowy wymiar we wskazanym zakresie, który ukazuje konieczność stopniowego zwiększania infrastruktury na realizację ustawowych zadań nałożonych na Gminę we wszystkich obszarach związanych z pomocą społeczną. Aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna i efektywna oraz podążała pod kątem nowoczesnych i wysoko jakościowych rozwiązań adekwatnych do systematycznych zmian społeczno-gospodarczych, konieczne staje się stopniowe zwiększanie nakładów finansowych związanych z funkcjonowaniem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej Gminy.

Na efektywną realizację zadań w obszarze pomocy społecznej ma także wpływ dobra współpraca wszystkich podmiotów działających na terenie miasta Kłodzka, których celem jest działanie zmierzające do poprawy poziomu życia naszych mieszkańców.

Powyższe wnioski stanowią załącznik do rekomendacji.